

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Деляна Христова Чуховска

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“,

член на научно жури, назначено със заповед № РД-16-155/26.09.2025г. на Ректора на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“,

относно защита на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на тема:

РОЛЯ НА КОНСТРУКТИВНИТЕ ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПОЗНАВАТЕЛНАТА АКТИВНОСТ НА ДЕЦАТА В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ В УСЛОВИЯТА НА ПРОЕКТНО- БАЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ

Докторска програма: Предучилищна педагогика

Професионално направление: 1.2. Педагогика

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Автор: Валентина Величкова Георгиева

Научен ръководител: проф. д-р Йорданка Стоянова Пейчева

Кратка информация за дисертанта

Валентина Величкова Георгиева завършва бакалавърска програма „Предучилищна и начална училищна педагогика“ през 2013 г. в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“.

През 2014 г. придобива образователно-квалификационна степен „магистър“ в магистърска програма „Иновации в предучилищното и началното образование“.

От 2020 г. е докторант в редовна форма на обучение по докторска програма „Предучилищна педагогика“, катедра „ТОПО и ПУНУП“ към Педагогически факултет, ШУ „Епископ Константин Преславски“, гр. Шумен

Професионалната и реализация започва през 2013 г. в ОДЗ „Светулка“ – гр. Шумен, където работи като учител до 2017 г.

От 2017 г. до 2024 г. работи като учител в ДГ „Щурче“ – гр. Шумен.

От 09.09.2024 г. е асистент в ШУ „Епископ Константин Преславски“ – Шумен, Педагогически факултет, катедра „Предучилищно и начално образование“.

Валентина Георгиева участва в 30 обучения, 23 преекта, 7 конференции, множество квалификационни курсове, обучителни програми и семинари.

I. ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТУРАТА, ДИСЕРТАЦИЯТА, АВТОРЕФЕРАТА И ПУБЛИКАЦИИТЕ

Данни за докторантурата

Валентина Величкова Георгиева е зачислена като докторант в редовна форма на обучение в докторска програма „Предучилищна педагогика“ със заповед на Ректора №РД-10-079/31.01.2020 г. с научен ръководител проф. д-р Йорданка Стоянова Пейчева.

Тя изпълнява учебните си задължения и успешно полага изпитите по време на обучението в докторската програма.

Докторантката е отчислена с право на защита със заповед на Ректора №РД-10-144/24.03.2023 г. на основание чл. 22, ал 1 от Правилника за развитие на академичния състав на Шуменския университет.

Разработеният дисертационен труд е обсъден от Катедрения съвет на обучаващото звено на разширено заседание на 11.09.2025 г. и насочен за публична защита на 04.12.2025 г. (Протокол № КД-01-01/11.09.2025 г.).

При реализирането на дисертационната процедура няма допуснати нарушения на нормативните изисквания. От предоставената документация се вижда, че всички административни процедури, според действащите закони и правилници в РБ и ШУ са коректно изпълнени.

Данни за дисертацията

Представеният дисертационен труд е структуриран в увод, четири глави, изводи, литература и приложения. Текстът е в обем 303 страници, от които 209 страници основен текст и 94 страници приложения. Резултатите от проучването са представени в 21 таблици и 40 фигури. Библиографската справка съдържа 118 литературни източника, от които 95 на кирилица, 6 на латиница и 6 от интернет, в това число и нормативни документи.

Проучени, систематизирани и анализирани са педагогически и психологически източници на чужди и наши учени, както и на изследователи в областта на предучилищната педагогика, методиката на обучение по конструиране и технологии в детската градина и психологията, въз основа на които е изградена теоретичната обосновка на дисертационното изследване.

Съдържателният анализ на проучената специализирана литература дава възможност на докторантката по-широко да разгърне изследваната проблематика, да разгледа и съпоставя концепции и на тази база да изведе и

конструира авторски модел, с цел постигане на по-голяма обективност при обобщаване на постигнатите резултати.

В приложенията са поместени диагностичен инструментариум, изследователски данни по критерии, холистичен модел за наблюдение и проследяване на постиженията и напредъка в развитието на 6 – 7-годишните деца в условията на проектно-базирано обучение, индивидуални картони и др.

Актуалност на темата

Разработеният в дисертацията на Валентина Георгиева проблем е актуален в научно и научно-приложно отношение. Търсенето и прилагането в практически план на изследователски стратегии за развитие на познавателната активност на децата чрез конструктивните игри в условията на проектно-базирано обучение, би довело до едно по-задълбочено и по-разширено научно разбиране в областта на предучилищното образование.

Съдържание на дисертационния труд

В увода докторантката представя тематичния обхват и обосновава актуалността и многоаспектността на избраната за изследване проблематика.

В първа глава авторката изгражда теоретичните основи на проблема, като поставя акцент върху компетентностния подход, традициите и иновациите в образованието. Въз основа на теоретични постановки на водещи учени и изследвали, Валентина Георгиева, задълбочено разглежда проблематиката за на интерактивното педагогическо взаимодействие като иновативен подход в предучилищното образование, същността на проектно-базирано обучение и ролята на STEM подхода.

Докторантката извършва обстоен критичен анализ на обучението по Конструирание и технологии в детската градина и аргументира практическите ползи за децата от прилагането на конструктивните дейности в процеса на педагогическо взаимодействие.

Във втора глава „Методология, методика и организация на изследването“, авторката конкретизира целта, задачите, обекта, предмета и субектите на изследване. Представени са дидактико-технологичен модел за повишаване на познавателната активност у 6 – 7-годишните деца и модел за проектно-базирано обучение с деца в предучилищна възраст.

Основен диагностичен инструмент за изследването е извадка от авторски холистичен модел за наблюдение и проследяване на постиженията и напредъка в развитието на 6–7-годишните деца в условията на ПБО за четвърта възрастова група.

Определените критерии и показатели са подбрани въз основа на теоретичните постановки за повишаване на познавателната активност при децата в предучилищна възраст.

В трета глава е представен авторски модел на педагогическо взаимодействие в проектно-ориентирана среда.

Разработени са интегративен образователен модел за педагогическо взаимодействие в условия на ПБО и холистичен модел за наблюдение и проследяване на постиженията и напредъка в развитието на 6–7-годишните деца в условия на ПБО. Моделът е ориентиран към цялостното социално, емоционално и интелектуално развитие на децата.

Представена е стратегия за реализиране на целите на предучилищното образование чрез педагогическо взаимодействие в условия на ПБО, която кореспондира с тематичната и проектна организация на авторския модел.

В четвърта глава докторантката представя и анализира резултатите от входящия и изходящия тест по критерии, показатели и индикатори.

Методологията на проведеният експеримент е прецизно уточнена. Изведена е система от критерии, в съответствие с Държавните образователни стандарти. Коректно са описани използваните изследователски инструменти.

Компетентно е извършен качествен и количествен анализ на резултатите от трите етапа на изследването.

Резултатите от експеримента категорично доказват хипотезата.

В заключението Валентина Георгиева обобщава, че експерименталният модел потвърждава ролята на конструктивните дейности, които могат да бъдат разглеждани като надежден педагогически инструмент за изграждане на активна, компетентна и социално адаптирана личност още в предучилищна възраст.

Дисертационният труд е оригинален продукт на докторант Валентина Георгиева. Не е установено плагиатство и използване на некоректни практики.

Авторефератът е с обем от 65 страници. В конструктивен и съдържателен план отговаря на изискванията за този вид разработка. Включеното съдържание е систематизирано и конкретно отразява най-съществените аспекти на дисертационния труд.

Преценка на публикациите

В защита на необходимите наукометрични показатели Валентина Георгиева представя три научни публикации по темата на дисертационния труд.

От езикова гледна точка може да се твърди, че публикациите на докторантката се характеризират с терминологична яснота и научен стил на изложение в текста.

Нямам съмнения за плагиатство в представената за рецензиране научноизследователска продукция.

Посоченото доказва, че докторант Валентина Георгиева е спазила количествените изисквания на Правилника за придобиване на научни степени в ШУ „Епископ Константин Преславски“ за брой публикации и участия в научни форуми. Приложените материали потвърждават, че са изпълнени минималните национални изисквания, разписани във връзка с образователната и научна степен „доктор“ (чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и чл. 1а, ал. 1 от ППЗРАСРБ). Наукометричната справка отчита задължителните 50 т. за Г „А“ и 30 т. за Г „Г“.

II. НАУЧНИ ПРИНОСИ

В обобщен вариант, в дисертационния труд са налице следните приносни моменти:

Научно-теоретичен аспект

Адмиравам задълбочения анализ на значими теоретико-приложни проблеми от тематичната област на дисертационния труд и високо оценявам прилагането на интегративния подход при разработването на методологическата рамка, дидактичните ресурси и изследователския инструментариум.

Потвърждавам приносния характер на направения теоретичен анализ на информационните източници в научната област на предучилищната педагогика и темата на дисертационния труд.

Експериментално-изследователски аспект

Откроявам приносния характер на образователния модел за педагогическо взаимодействие в проектно ориентирана среда.

Адмиравам приложената интегративна технология за развиване на ключови компетентности чрез конструктивни дейности в детската градина.

Определям за ценен приносен акцент систематизирането на учебното съдържание за четвърта възрастова група в глобални образователни области, които служат за планиране на тематични проекти, в рамките на които се интегрират компетентности от всички образователни направления.

Откроявам приносния характер на разработения инструментариум, който осигурява обективност в оценяването на постиженията *6 – 7-годишните деца и напредъка в тяхното развитие.

Практико-приложен аспект

Определям резултатите от емпиричното изследване за значими по отношение на създаване на устойчив обществен интерес и осъзнаване на необходимостта от системно актуализиране на образователното съдържание в детската градина и внедряване в образователния процес на проектно-базирани, интегративно ориентирани технологии.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд представлява оригинален принос в науката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ШУ „Епископ Константин Преславски“.

Авторката **Валентина Величкова Георгиева** доказва компетенции за концептуализиране и реализиране на научно изследване в проблемното поле на предучилищната педагогика.

Като оценявам високо качествата на дисертационния труд, автореферата и публикациите, убедено давам своята положителна оценка за постигнатите резултати и приноси, и предлагам на уважаемите членове на Научното жури своя положителен вот за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” на **Валентина Величкова Георгиева**, в област на висше образование *1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика).*

27.10. 2025 г.

гр. Велико Търново

Подготвил становището:

(доц. д-р Деляна Чуховска)